

ת"פ 16887/07/19 - יוספה טמיר ברק נגד מדינת ישראל

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"פ 16887-07-19 מדינת ישראל נ' טמיר ברק

מספר בקשה: 37

לפני כבוד השופטת בכירה יעל פרדלסקי
המבקשת:
נגד

המשיבה:
מדינת ישראל

החלטה

1. בפניי בקשה להורות למשיבה להעביר מכוח סעיף 108 לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], התשמ"ב-1982 (להלן: "**החסד"פ**"), את הנחיות פנימיות של רשות המיסים אגף המע"מ, בדבר הסדרי חוב (להלן: "**הנחיות**") על מנת לבסס טענת "הגנה מן הצדק".

2. תמצית טיעוני ב"כ הצדדים בכתב ובעל פה:

א. ב"כ המבקשת הפנה לפסיקה טען, כי הוא נדרש להנחיות לצורך הוכחת טענת הגנה מן הצדק, שעניינה כי כתב האישום הוגש כמעשה נקם ולא מתוך מדיניות שוויונית, סדורה, נטולת משוא פנים ושיקולים זרים. לטענתו, משלא עמדה המבקשת בהסדרי חוב שחתמה עם המשיבה (להלן: "**הסדרי חוב**"), הוגשו תלונות על ידי המבקשת לרשויות המס, אשר הובילו להגשת כתב אישום לאחר מספר ימים כנגדה. עוד טען, כי בהסדרי חוב נקבעו תנאים, שמנהל מע"מ לא היה רשאי לקבעם וחרג מסמכותו. בנוסף טען, כי הוא הוא נזקק להנחיות שעניינם, בין היתר, מספר תשלומים, אמצעי תשלום, אמות המידה המתוות את שיקול הדעת של פקיד התביעה או מנהל המע"מ, וזאת על מנת שיוכל לחקור עדים. מדובר בהנחיות בכתב שאינן חסויות, אשר בדרך שגרה, מנהל מע"מ מחויב לתת אותם על פי חוק חופש המידע, התשנ"ח-1998 (להלן: "**חוק חופש המידע**"). בנוסף הפנה להנחית היועמ"ש 1.0002(60.013) וטען כי היועמ"ש כותב בהנחיותיו שיש למסור הנחיות מנהליות לידי הציבור.

ב. המשיבה התנגדה לבקשה, הפנתה לבג"ץ 4911/19 **נווה נ' מדינת ישראל** טענה כי לאחר שהמבקשת הפרה את הסדרי החוב, הוגש נגדה כתב אישום ושהמבקשת כשלה מלהעמיד תשתית ראייתית ראשונית לביסוס טענתה להגנה מן הצדק. לפיכך, אין היא זכאית לקבל את ההנחיות. כן טענה, כי בפני המבקשת פתוחה הדרך להגיש בקשה לפי חוק חופש המידע.

3. דין והכרעה:

א. כנגד המבקשת הוגש בחודש יולי 2019 כתב אישום מתוקן, המייחס לה ביצוע 10 עבירות לפי סעיף 117(א)(6) לחוק מס ערך מוסף, התשל"ו-1975 (להלן: "**החוק**") ביחד עם סעיפים 67 ו-88 לחוק, וביחד עם תקנות 20 ו-23(ב) לתקנות מס ערך מוסף, התשל"ו-1976 (להלן: "**התקנות**").

ב. אין מחלוקת כי לאחר שהמבקשת לא עמדה בהסדרי החוב הוגש כנגדה כתב אישום, ושהמחדלים נשוא כתב האישום הוסרו.

ג. המבקשת הודתה בביצוע העבירות המיוחסות לה בכתב האישום והתיק קבוע ליום 15.3.22 לשמיעת פרשת הגנה, שעניינה טענת המבקשת כי עומדת לה הגנה שעניינה "הגנה מן הצדק" מאחר והוגש כנגדה כתב אישום, כמעשה נקם ומשיקולים זרים, ולא מתוך מדיניות שוויונית, סדורה ונטולת משוא פנים, ולאחר שמנהל מע"מ חרג מסמכויותיו ושמדובר בפגיעה ממשית בתחושת הצדק וההגינות.

ד. סעיף 108 לחסד"פ קובע:

"בית המשפט רשאי, לבקשת בעל דין או מיזמת בית המשפט, לצוות על עד שהוזמן או על כל אדם אחר להמציא לבית המשפט, במועד שיקבע בהזמנה או בצו, אותם מסמכים הנמצאים ברשותו ושפורטו בהזמנה או בצו".

בבג"ץ 4922/19 אפרים נווה נ' מדינת ישראל- פרקליטות מחוז מרכז- פלילי (9.12.19) (להלן: "בג"ץ נווה") נקבע: "דרך המלך להעלאת טענות נגד פגמים שנפלו בהגשת כתב אישום - לרבות טענה לאכיפה בררנית - היא במסגרת ההליך הפלילי. ...הנטל להנחת תשתית ראיתית ראשונית לביסוס הדרישה לגילוי מידע ומסמכים בנוגע למדיניות האכיפה מוטל על הנאשם. בכגון דא, לא די בעצם העלאת טענה לאכיפה בררנית על מנת להורות לתביעה למסור מידע מכוח סעיף 108 לחסד"פ. טיבו של הנטל הראשוני המוטל על הנאשם יבחן בכל מקרה לפי נסיבותיו, אך מובהר כי הרף לצורך קבלת מידע ומסמכים נמוך מהרף שנדרש לצורך סתירת חזקת התקינות ולהוכחת האכיפה הבררנית עצמה".

עוד נקבע כי: "במסגרת סעיף 108 לחסד"פ, רשאי בית המשפט, לצורך טענת הגנה מן הצדק וככל שהוא סבור כי הדבר יעשה צדק עם הנאשם, להרחיב את היקף הגילוי והעין "גם לגבי חומרים רלבנטיים שאינם נופלים לתוך הקטגוריה של חומר חקירה...".

ה. בבג"ץ 5537/91 אליהו אפרתי נ' כרמלה אוסטפלד (3.6.92) נקבע:

"ענייננו עתה הוא בהנחיות פנימיות בתורת שכאלו, ובעיקר בהחלטתן של אותן הנחיות על עניינו של פלוני או על עניינו של פלמוני. והנה, תנאי מוקדם והכרחי לקביעתן ולהחלטתן של הנחיות פנימיות הוא בהבאתן של אותן הנחיות לידיעת המעוניינים, בין בפירסומן לרבים בין אחרת. מדברים אנו, כמובן, בהנחיות שיש בהן כדי לאצול על זכות הפרט ..."

בבג"ץ 2271/98 עאבד נ' משרד הפנים (27.8.01) נאמר: "נוכח העובדה כי הנחיות פנימיות אינן חייבות בפרסום ברשומות, נקבע כי די בכך שפרסומן יעשה באורח סביר, אשר יאפשר למעוניינים להיוודע אליהן" [כן ראה לדוגמה ע"מ 9187/07 אורי לוזון נ. משרד הפנים (24.7.08)].

4. לאחר ששקלתי את הבקשה, את התנגדות המשיבה, ועיינתי בהנחיות של סמנכ"לית בכירה לאכיפת הגביה מיום 3.1.19 ומיום 2.3.21 שהועברו לעיוני ושסומנו במש/1 ובמש/2, וכשלנגד עיניי עמדת הפסיקה לפיה, הנחיות פנימיות שיש בהן כדי לאצול על הפרט, מן הראוי להביאן לידיעת הפרט, וכסבורני שהמבקשת עמדה בנטל המוטל עליה בשלב זה, לענין טענת הגנה מן הצדק וכשלא נטען כי ההנחיות חסויות, מצאתי להורות למשיבה להמציא את ההנחיות, לב"כ המבקשת, למעט סעיף ב' שאינו רלבנטי למבקשת, וזאת על מנת לאפשר למבקשת להתגונן.

מזכירות תשלח החלטה לב"כ הצדדים.

ניתנה היום, י"ג אדר א' תשפ"ב, 14 פברואר 2022, בהעדר הצדדים.